

عنوان مقاله:

نقد رویکرد سوپژکتیو ملاصدرا به عالم مثال

محل انتشار:

فصلنامه تاریخ فلسفه اسلامی، دوره 2، شماره 8 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

مرضیه امری - دانشجوی دکتری فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، قم، ایران

مهدی کهنجی - استادیار موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی

هادی واسعی - استادیار، گروه فلسفه و کلام اسلامی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

اندیشه مرتبه مندی نظام هستی را می توان تا فیلسوفان یونان پی گرفت؛ در فلسفه و نیز در عرفان رایج در میان مسلمانان نیز نظریه «مرتبه مندی نظام هستی» نظریه ای است که علی رغم تقریرها و تبیین های متفاوت آن، مقبول افتاده و از جمله مسائل بنیادین محسوب می شود. ملاصدرا نیز نظام هستی را دارای مرتبه می داند اما رویکرد او به آن مراتب یکسان نیست؛ او عالم عقل و ماده را عوالمی منفصل و مستقل از ادراک انسان می داند اما عالم مثال را بر خلاف شیخ اشراق تنها به عنوان عالمی درونی، متصل و وابسته به ادراک انسان پذیرفته است. این پژوهش علاوه بر اثبات اینکه رویکرد ملاصدرا به عالم مثال، یک سره سوپژکتیو است نشان داده که چنان رویکردی به عالم مثال، با آنچه او بدان تمسک کرده تا عالم عقل منفصل و عالم ماده منفصل را اثبات کند در ناسازگاری است؛ اگر قاعده امکان اشرف و عمومیت فیض، رویکرد ابژکتیو به عالم عقل و عالم ماده را موجه سازی می کنند پس می توان با دست آویز قرار دادن آن دو قاعده، نسبت به عالم مثال نیز رویکردی ابژکتیو داشت. کلیدواژه: ملاصدرا؛ عالم عقل؛ عالم مثال؛ قاعده امکان اشرف؛ ابژکتیویته؛ سوپژکتیویته.

کلمات کلیدی:

ملاصدرا، عالم عقل، عالم مثال، قاعده امکان اشرف، ابژکتیویته، سوپژکتیویته

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1932592>

